

Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego
dla młodzieży gimnazjalnej
województwa wielkopolskiego
Rok szk. 2010/2011
Etap rejonowy 04.12 .2010 r.

Drogi Gimnazjalisto!

Witamy Cię w II etapie konkursu. Przed Tobą test sprawdzający różne umiejętności językowe, wiedzę polonistyczną, znajomość lektur, umiejętność pracy z tekstem, posługiwanie się zdobytą wiedzą do analizy i interpretacji utworów.

Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami, ale w sposób twórczy i oryginalny. Jeżeli polecenie nie określa dokładnie utworu, to odwołuj się do utworów, które miałeś przeczytać do tego etapu konkursu. Zadania oznaczone gwiazdką* są oceniane pod względem poprawności ortograficznej, interpunkcyjnej i językowej.

Na rozwiązanie masz 120 minut. Możesz zdobyć 50 punktów.

Życzymy powodzenia!

- 1.*Przypomnij sobie tytuły i treść przeczytanych powieści. Wybierz 3 utwory i do tytułu każdego utworu (nie musisz podawać nazwiska autora) dopisz po **3 zdania złożone**, które określą temat, problematykę i Twoją ocenę książki. Napisz swoje opinie w taki sposób, aby można je umieścić na okładce każdej z książek. (0-4 p.)

a)

.....
.....
.....
.....
.....

b)

.....
.....
.....
.....
.....

c)

.....
.....
.....
.....
.....

2. Przeczytaj wiersz Agnieszki Osieckiej i wykonaj polecenia.

(0-6 p.)

Umrzeć z miłości

*Chociaż raz
warto umrzeć z miłości.
Chociaż raz.
A to choćby po to,
żeby się później chwalić znajomym,
że to bywa.
Że to jest.
...Umrzeć.
Leżeć w cmentarzu czyjejsz szuflady
obok innych nieboszczyków listów
i nieboszczek pamiątek
i cierpieć...
Cierpieć tak bosko
i z takim patosem,
jakby się było Toscą
lub Witosem.
...I nie mieć już żadnych spraw
i do nikogo złości.
I tylko błagać Boga, by choć raz,
choć jeszcze jeden raz
umrzeć z miłości.*

a) określ sytuację liryczną w wierszu: (0-1)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) nazwij typ liryki, ze względu na temat: (0-1)

.....
.....

c) określ nastroje i uczucia osoby mówiącej: (0-1)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

d) wypisz wersy, które mają charakter ironiczny: (0-1)

.....
.....
.....
.....
.....

e) znajdź 3 różnice w potraktowaniu tematu śmierci w wierszu i w powieściach, które miałeś przeczytać: (0-2)

.....
.....
.....
.....
.....

3.* Przeczytaj fragment powieści o przeżyciach jednej z bohaterek i przeredaguj tekst w taki sposób, aby był to monolog wewnętrzny bohaterki. Zwróć uwagę, aby ukazać *przeżycia wewnętrzne* bohaterki. (0-4p.)

„Były dni, kiedy czuła się szczęśliwa, przekonana, że wszystko się jakoś utoży, ale to uczucie równie szybko się pojawiało, jak zniknęło, pozostawiając jedynie smutek. Próbowła uporządkować sobie jakoś codzienne życie i trzymać się postanowień, które miały pomóc jej zapanować nad ciałem i umysłem. Niestety, ani wypracowanie nowych zasad postępowania, ani przestrzeganie ich nie przychodziło jej z łatwością.(...) Zadręczała się, myśląc o sytuacjach, w jakich zachowała się egoistycznie, wychodząc wieczorem z przyjaciółmi, gdy była na niego zła, zamiast zostać w domu razem z nim. Ganiła się za odsuwanie od niego, gdy powinna go była przytulić, za to, że przez wiele dni żywiła urazę, zamiast mu wybaczyć.(...)Pragnęła cofnąć każdą chwilę, w której wiedziała, że Gerry był na nią wściekły i nienawidził jej.(...) A nikt im nie powiedział, że mają dla siebie tak mało czasu”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.* Gerry, bohater powieści „ P.S. Kocham Cię”, opiekuje się z zaświatów swoją żoną, Holly dziękuje Gerry'emu za opiekę nad nią i pisze do niego kartkę... Napisz, co Holly mogłaby powiedzieć swojemu mężowi. Swoją wypowiedź postaraj się stylizować na język poetycki. W ułożonym tekście użyj wymyślonych przez Ciebie środków stylistycznych w następującej kolejności: apostrofa, wykrzyknienie, porównanie, metafora i podkreśl je w tekście.

(0-4 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.* Przeczytaj fragment powieści i wykonaj polecenia: (0-5 p.)

„- Holly, to się nazywa życie- przerwał jej John, podnosząc głowę. - Zapomniałaś, że jest coś takiego.(...) Mnie także brakuje Gerry'ego . Był moim najlepszym przyjacielem. Przez całe życie mieszkaliśmy po sąsiedzku. Chodziłem z nim do przedszkola , a potem do podstawówki, do liceum i graliśmy w jednej drużynie piłkarskiej. Byłem drużbą na jego ślubie, a on na moim! Gdy miałem jakiś problem, szedłem do Gerry'ego, gdy chciałem się zabawić, szedłem do Gerry'ego. Wiedział o sprawach , o których bym nigdy nie powiedział Sharon, a ja o tym, czego nie powiedziałby tobie. To, że nie wziąłem z nim ślubu, nie oznacza, że nie czuję tego, co ty. Ale to, że on nie żyje, nie oznacza, że ja też muszę przestać żyć.”

- a) wypowiedź Johna jest reakcją na słowa Holly; napisz **monolog**, w którym Holly powie o sobie, relacjach ze zmarłym mężem, oczekiwaniach wobec Johna w taki sposób, że sprowokuje przyjaciela do zdecydowanej wypowiedzi:

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) przeredaguj tekst, używając mowy zależnej; zachowaj w wypowiedzi elementy przeżyć i emocji, o których mówi John:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6.* Przeczytaj fragmenty 2 powieści. Przeanalizuj je, porównaj i zinterpretuj , uwzględniając następujące elementy: temat obu fragmentów, określenie przedstawionych sytuacji, rozpoznanie narratorów, określenie typów narracji, cechy języka, różnice w ukazaniu reakcji rodziców, określenie stanów emocjonalnych i przeżyć bohaterów. (Możesz, ale nie musisz odwoływać się do konkretnych utworów; podane fragmenty potraktuj jako ogólne przykłady pewnych sytuacji i zdarzeń.) (0-5p.)

„Wróciłem do pokoju i czekałem na rodziców.(...)Nagle domyśliłem się, gdzie są. Wymknąłem się na korytarz. Kiedy nikt nie widział, zszedłem po schodach, a potem w półmroku dotarłem do gabinetu doktora Düsseldorfa. Bingo! Byli tam.

7.* Bohaterowie powieści „Oskar i pani Róża” różnie reagują na chorobę i nieuchronną śmierć chłopca. Nawet rodzice nie radzą sobie z tą sytuacją. Napisz w imieniu pani Róży „instrukcję” dla rodziców, jak zachowywać się w stosunku do własnego dziecka i jak z nim rozmawiać w obliczu śmierci. Użyj formy 2 os. liczby mnogiej trybu oznajmującego. Zredaguj 6 punktów. (0-4p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Przeczytaj fragment mitu i wykonaj polecenia:

„Orfeusz był królem śpiewakiem Tracji, jak król Wenedów u Słowackiego.(...) Był młody i bardzo piękny. Śpiewał i grał na lutni tak pięknie, że wszystko, co żyło, zbierało się dokoła niego, aby słuchać jego pieśni i grania. Drzewa nachylały nad nim gałęzie, rzeki zatrzymywały się w biegu, dzikie zwierzęta kładły się u jego stóp- i wśród powszechnego milczenia on grał. Był po prostu czarodziejem i za takiego uważały go następne pokolenia, przypisując mu wiele rozmaitych dzieł, w których wykladał zasady sztuki czarodziejskiej”

Z podanego wyżej tekstu wypisz : (0-4 p.)

a) przykład opinii

.....

.....

.....

.....

.....

b) wypowiedzenie, które świadczy o pewnym dystansie autora do przedstawianego mitu

.....
.....
.....

c) przykład języka, który jest zbliżony do języka poetyckiego

.....
.....
.....

d) wypowiedzenie, które jest aluzją do innej kultury i tradycji literackiej

.....
.....
.....

9.* Poniższy fragment mitu przekształć na krótkie opowiadanie z dialogiem; dostosuj język do wyobrażonej sytuacji mitologicznej; umieść w opowiadaniu wszystkie postacie, które zostały wymienione w tekście. (0-4p.)

„Hades oddał Orfeuszowi Eurydykę i kazał ją Hermesowi wyprowadzić na świat z powrotem. I jedno jeszcze powiedział: Eurydyka iść będzie za Orfeuszem, za nią niech kroczy Hermes, a Orfeusz niech pamięta, że nie wolno mu oglądać się za siebie. Poszli. Droga wiodła przez długie, ciemne ścieżki. Już byli prawie na górze, gdy Orfeusza zdjęło nieprzewyciężone pragnienie: spojrzeć na żonę, bodaj raz jeden. I w tej chwili utracił ją na zawsze. Hermes zatrzymał Eurydykę w podziemiu, Orfeusz sam wyszedł na świat. Próżno się wszędzie rozglądał: nigdzie jej nie było. Nadaremnie dobijał się do bram piekieł: nie wpuszczono go po raz wtóry”.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10.* Przeczytaj fragmenty powieści i na ich podstawie sporządź portret psychologiczny bohaterki. Nazwij co najmniej 4 stany emocjonalne bohaterki, używając rzeczowników i podkreśl te rzeczowniki. (0-4 p.)

„Nie! NIE! Nie rozplaczę się, nie tym razem. Sami zobaczą..Pokażę im. Koniec ze szlochem! Twarz mi drży, ale zaciskam wargi...

- Chodź, idziemy - mówi André.

Chwiejnym krokiem ruszamy we dwójkę w długą podróż. Podróż, w której wszystko jest zaplanowane. Kierunek: śmierć. Nagłe zwroty akcji: krwotoki i komplikacje. Przeszkody: przyjaciele lub wrogowie(nazwijcie ich jak chcecie) , którzy chcą nam pomóc lepiej umrzeć. Wszystkie historie tego typu kończą się śmiercią, nie ma innego zakończenia, pamiętacie?”

„ Znów ogarnia mnie niepokój. Serce bije mi mocno, twarz mi płonie, moja stanowczość się rozwiewa. W moim wnętrzu toczy się wojna. Gdy słucham rozsądku i nauki, chcę krzyczeć, gdy słucham miłości w sercu, chcę mieć nadzieję.”

„Tymczasem mój mąż mnie irytuje. Czuje się zaniedbywany. Cała ta historia sprawia, że się o nim zapomina. Przecież to nie jest moment na wyrzuty. Powinien robić to, co ja : zajmować się tym, co pilne. W pośpiechu często go ranię. (...) Nie lubi być zdany na łaskę innych, jest na to zbyt dumny.”

„ Nie podoba mu się moja rola gospodyni domowej. To przecież nie moja wina, że sprawy potoczyły się w taki sposób. Ale Szanowny Pan chciałby mimo wszystko , żebym wyglądała jak na wakacjach. Niedoczekanie! Nie będę udawać. Mam wszystkiego po uszy i nie zamierzam tego ukrywać. Nie może znieść mojego widoku? Trudno! Może wreszcie wyściubi nos znad swoich książek i spojrzy życiu

prosto w twarz. Ktoś musi to wszystko zrobić i na razie jestem to niestety ja, jego żona, kobieta, którą wybrał, by iść przez życie. On nie daje rady."

"Tego wieczoru zasypiam blisko i jednocześnie tak daleko od mojego męża. Na końcu języka mam różne zdania: Pomóż mi! Potrzebuję cię! Wiem, że ty również potrzebujesz pomocy! Jesteś taki uparty! Mam ci to za złe! Myślałam, że połączyła nas miłość. A teraz, sama nie wiem..."

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Utwór Erica Segala „Love story” zdobył ogromną popularność i stał się szybko bestsellerem. (0-2 p.)

a) podaj 3 cechy utworu, które są charakterystyczne dla romansu, powieści o miłości:

.....

.....

.....

.....

b) wskaż 3 elementy utworu, które- według Ciebie- przyczyniły się do popularności powieści:

.....

.....

.....

.....

12.* Zinterpretuj poniższe słowa, odnosząc się **ogólnie** do wszystkich utworów prozatorskich. Udowodnij, że ten cytat mógłby być mottom każdego z nich lub podsumowaniem rozważań o miłości i śmierci w utworach przewidzianych do tego etapu konkursu. (0-4p.)

„Utrata nadziei to piekło i właśnie się o nie otarłam. Nigdy jeszcze nie byłam tak blisko.(...) Żałuję wszystkich chwil, które straciłam na nonsensy.”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

